

Gonny van Werkhoven: 'Alleen de werkelijkheid is erger' Een dochter over de laatste jaren van haar moeder in een verpleeghuis. Uitgeverij Demio, Delft 2010. ISBN 9789081278249 (Verpleeghuis/ CVA/ PO/1)

Soort boek/stijl/ziekte: Egodocument van Gonny van Werkhoven waarin zij de slechte verzorging beschrijft die haar moeder in de laatste jaren van haar leven, van april 2004 tot januari 2007, heeft ervaren. Haar moeder verbleef gedurende die tijd in een verpleeghuis nadat zij een CVA had gehad. Gonny licht daarbij toe welke pogingen zij als familielid/contactpersoon heeft ondernomen, om te proberen die zorg te verbeteren. Chronologisch geschreven verhaal vol frustratie over de geleverde tekortschietende zorg zowel voor de moeder als voor de familieleden. Goed leesbaar.

Over de schrijfster: Gonny van Werkhoven(1950) komt uit een gezin met vijf broers en zussen, groeide op in Lisse en woont in Delft. Ze volgde de HBS en deed daarna diverse opleidingen en cursussen. Vanaf 1989 had zij een praktijk aan huis voor therapie, coaching en begeleiding maar stopte daarmee per 1 oktober 2009. Ook werkt ze als secretaresse bij de TU Delft.

Na het overlijden van haar moeder dient Gonny een klacht in tegen het verpleeghuis. Over die frustratie schrijft Gonny ook onder het pseudoniem Demio (Dochter en mantelzorger in Opstand) op het Volkskrantblog. Zie ook:

www.gonnyvan-werkhoven.nl, <http://demio.volkskrantbolg.nl> of www.vkblog.nl/blog/566)

Korte beschrijving: In dit boek beschrijft Gonny van Werkenhoven hoe haar moeder, als gevolg van een CVA waarbij zij linkszijdig verlamd raakt, in 2004 in een verpleeghuis belandt. Haar moeder voelt zich er doodongelukkig, en krijgt niet de zorg die ze zou willen ontvangen. Gonny is voor de familie contactpersoon en dus ook de persoon waarmee door de verpleeghuisvertegenwoordigers en hulpverleners overleg gepleegd moet worden. Die communicatie, vooral met de verpleeghuisarts laat veel te wensen over.

Gonny somt chronologisch diverse schrijnende situaties op en de acties die zij en haar familie hebben uitgevoerd om te proberen er wat aan te doen. Gonny beschrijft onder andere de last die haar moeder heeft van jeuk die met crèmes behandeld wordt, die niet helpen. Dit terwijl ze een crème voorgeschreven had gekregen van een dermatoloog die wel hielp. Een invallende verpleeghuisarts vindt deze crème en ook andere slaapmedicatie te zwaar en draait alles terug, zonder overleg met de familie. Haar moeder krijgt daarna meer last van jeuk en slaapt slechter. Gonny licht toe dat er geen zorgplan voor haar moeder is en dat het patiëntendossier niet goed bijgehouden wordt. In dat patiëntendossier staan zaken die niet kloppen, of ze worden eenzijdig beschreven.

'S nachts mag haar moeder niet op de po en kan niet gedraaid worden wegens personeelstekort. Ze heeft vaak een niet werkende bel om haar hals , of geen bel binnen haar bereik.

Als contactpersoon heeft Gonny het op een gegeven moment zo zwaar met haar rol, dat haar zus het even van haar overneemt. Ze besluiten samen een klacht in te dienen bij de klachtencommissie van het verpleeghuis. Deze wordt ongegrond verklaard.

Na veel ellende en een ongemakkelijk verblijf in het verpleeghuis waarbij Gonny haar moeder regelmatig met pijn of zeer verdrietig aantreft, moet zij worden opgenomen in het ziekenhuis, waarschijnlijk vanwege een maagbloeding. Daar sterft zij nadat zij weer een beroerte heeft gehad.

Een paar dagen na het overlijden van haar moeder besluit Gonny door te gaan met het schrijven van een klacht tegen het verpleeghuis. Ze gaat ook in hoger beroep en dat beroep wordt deels gegrond verklaard.

Wat viel op: Geen verhaal om vrolijk van te worden. Niet het enige signaal van tekortschietende zorg voor ouderen wanneer ouderen om wat voor reden dan ook niet meer thuis kunnen blijven. Anne Mei The's studie *In de wachtkamer van de dood* en ook verhalen van verzorgers zelf bevestigen dat deze zorg tekortschiet. Het moet erg pijnlijk zijn als je eigen moeder zorg krijgt waarvan we de schrijvende verhalen ook vanuit de media kennen. Dan zou je willen dat zorg voor ouderen zich zou laten inspireren door Hans Marcel Beckers die met zijn 'ja cultuur' veel gunstige veranderingen in de ouderenzorg teweeg heeft gebracht. (zie <http://www.youtube.com/watch?v=79AFLKApXEw>)

Citaten: Pag. 36: 'Thuis vertelt mijn moeder dat er 's nachts een broeder is geweest die haar niet op de po wil helpen omdat er toch niets komt. 'Hij zei dat ik het maar in mijn broek moest doen.'

Pag. 37: 'Vervolgens smeren de verzorgenden mijn moeder nauwelijks in tegen de jeuk. Een beetje vaseline op haar bovenbenen en klaar. Poepresten worden met een nat washandje weggeveegd (en niet droog gemaakt), plasresten blijven gewoon zitten.'

Pag. 68: 'Ze komen ons, in dit voorstel, dus geen duimbreedte tegemoet. Men ziet het insmeren van mijn moeder als 'behandeling', die wij niet meer mogen verrichten. Je zou bijna gaan denken dat wij de jeuk veroorzaken of mijn moeder niet goed insmeren.'

Pag. 77: 'Aan Paula (persoonlijk begeleider) geef ik het advies van de dermatoloog door en ik zeg erbij dat ik hoop dat het advies van de dermatoloog zal worden opgevolgd.'

Dit keer houd ik de recepten zelf. Mijn vader haalt de crème op in de apotheek. (...)

We kunnen daardoor mijn moeder dagen/weken eerder goed tegen de jeuk insmeren dan gelukt zou zijn als het verpleeghuis het geregeld zou hebben.

Mijn moeders jeuk is bijna gelijk over als we haar in hebben gesmeerd met de nieuwe crème. (...) Tien dagen na het consult bij de dermatoloog is er nog steeds geen crème besteld.'

Pag. 87: 'Sinds de antidepressiva in augustus door de waarnemend art zijn veranderd, huult mijn moeder elke dag. Meestal weet ze niet waarom.'

Pag. 97: Van dit soort dingen wordt ik moe. Eén opmerking over 'een afspraak over gemalen vlees' aan die persoonlijk begeleider zou voldoende moeten zijn. Pas als ik er, in het overleg, voor de zoveelste keer op terugkom wordt er iets ondernomen. Als dat één keer gebeurt, zou ik het begrijpen. Maar zo gaat het met alles.'

Recensies: <http://www.ouderenbescherming.nl/nieuws/458-redactie.html> Een dochter over de laatste jaren van haar moeder in een verpleeghuis. (...) In alleen de werkelijkheid is erger' vertelt Gonny van Werkhoven haar verhaal. Het is een verhaal van tekortschietende zorg, non-communicatie en ontkenning maar bovenal een verhaal van machteloosheid.

(...) "Pijnlijk treffend, onverteerbaar raak, zorgvuldig beschreven en moedig".

(...) Ouderenbescherming Nederland voegt hieraan toe dat we de laatste tijd signaleren ontvangen die er op duiden dat er gelukkig meer en meer zorgprofessionals zijn die net als naastbetrokkenen opkomen voor geschonden rechten van zorgafhankelijke ouderen!

Twee voorbeelden (...)

Een van de voormalig klokkenluiders die misstanden in een Zandvoorts tehuis bij haar manager meldde werd ontslagen. Ondanks dit persoonlijk drama schrijft ze : 'Als we klachten van zorgprofessionals niet serieus nemen en die van familieleden ook niet, als familie en zorgwerkers niet de handen ineen slaan, dan worden we tegen elkaar uitgespeeld.' Een tweede voorbeeld is Marleen Langendoen die in beeld op TV zonder zich uit het veld te laten slaan, opkomt voor de geschonden rechten van ouderen door zonder omhaal te vertellen hoe sommige van haar oud collega's ouderen niet de zorg leverden die je zou verwachten.

Namens de redactie van Ouderenbescherming Nederland [Frans Brekelmans](#)

23 maart 2010

Extra: zie: <http://www.ouderenbescherming.nl/nieuws/837-gonny-vanwerkhoven-schrijft-boosheid-en-verdriet-van-zich-af-in-alleen-dewerkelijkheid-is-erger.html> Bron: [Delft op Zondag](#)

Gonny van Werkhoven schrijft boosheid en verdriet van zich af in 'Alleen de werkelijkheid is erger' Geschreven door Delft, september 2010 (...)

'Een verhaal van tekortschietende zorg, non-communicatie en ontkenning, maar bovenal een verhaal van machteloosheid'. (...)

Ze vertelt over haar boek. En hoe dat zo is gekomen. Over ingediende en gedeeltelijk gegrond verklaarde klachten. Over het hoger beroep en over de teleurstellende uitkomst daarvan. Over haar ontboezemingen op haar Volkskrantblog en over de reacties daarop. Zoals die van de ex-afdelingsleider van het verpleeghuis. Die rept van 'de lastigste familie' die hij in zijn 15-jarige verpleeghuispraktijk heeft meegemaakt. En van het hinderlijke feit dat Gonny van Werkhoven en haar familie uitsluitend oog en oor hadden voor het allerbeste voor hun moeder. Over wantrouwen, ook. "Ik was daarover zó boos. Hij stelt de gang van zaken helemaal anders voor. Het slaat nergens op. Toen ben ik m'n hele verhaal gaan schrijven, met alles erop en eraan. Ik was woedend, gefrustreerd, verdrietig over hoe het allemaal was gegaan. En ik wist ook: als je het allemaal opschrijft, kan je het vergeten. Kan je het loslaten. Maar in m'n achterhoofd speelde ook: misschien voelen andere mensen die hetzelfde hebben ervaren zich erdoor gesterkt. Dat je niet de enige bent die zich daar boos over maakt".

-Ben jij toch niet iemand die wel graag klaagt en zeurt?

"Bij tijd en wijle wel, ja. Je zou het zeuren kunnen noemen. Maar je kan ook zeggen dat het je boos maken is over oneerlijke dingen. Ik vind dat veel mensen het te snel gezeur noemen. Ik maak me boos over dingen die niet kloppen, die niet eerlijk zijn. We moeten de dingen vandaag de dag vooral positief bekijken. Ik vind dat een soort ontkennen van wat er werkelijk gebeurt. Dat maakt me boos, omdat ik zie dat mensen daardoor in troubles komen. Je wordt in deze maatschappij snel als een zeur, als pessimistisch, als calvinistisch neergezet. Mensen luisteren het liefst naar positieve verhalen. Maar dat maakt wel dat dingen die in verpleeghuizen verkeerd gaan zo snel terzijde worden geschoven. En in het algemeen gáát er veel verkeerd in verpleeghuizen, daar ben ik van overtuigd. Daarbij maken ze de familie al te makkelijk tot zeurpieten".

-Ben je veranderd door wat je hebt meegemaakt?

"Ja. Ik ben wat cynischer geworden, denk ik. Of ik dat jammer vind? Weet ik niet. Het is zoiets als overleven, een soort van wapenen. Nee, nee, ik ben geen neerslachtig type geworden. Ik heb juist zoiets van: laten we genieten van het leven. Want met het goeie kan het heel snel afgelopen zijn, ellende kan van de ene op de andere dag ontstaan. Laten we dus genieten van het leven zoals het is". (PB)